

A kiadó: Zétényi Zoltán; 1184 Budapest, Építő u. 26/b

Kiadásért felelős személy: Zétényi Zoltán főszerkesztő

A szerkesztésért felelős személy: Zétényi Zoltán főszerkesztő

[Munkatársaink](#)

[Eddigi sajtópartnereink](#)

[Más megrendelőink](#)

[Rólunk jelent meg](#)

Munkatársaink

A ZZ Fotó & Média Ügynökség munkatársainak egy része korábban a sajtó- és közvéleménykutatás területén dolgozott, mások már a nyolcvanas években végrehajtották a rendszerváltozást a rockzenei sajtóban: megalapították és/vagy szerkesztették a Polifont, a Polip Rockmagazint, a Popexpresszt, a Rock Clubot. Fotográfusaink képei Miskolctól Budapesten át Kőszegig, Amszterdamtól az olaszországi Soaveig számos helyen kerültek falra. Egyikünk fotói az amszterdami Daimond Awards fesztiválon '88-ban és '89-ben -a több mint 400 pályázó közül- a díjra jelöltek között szerepeltek. Például az a Grammy-díjas Henry Rollins-t ábrázoló fotó is, amely bejárta egész Európát, Madridtól Montreux-ig, Hamburgtól Sopotig, Londontól Kölnig.

Eddigi sajtópartnereink

Anyák Lapja, Ármány és Szerelem, Blikk, CKM, Családi Lap, Demokrata, Egészség, Elite, Erdőgazda, Fűles, Gyöngy, Ifjúsági Magazin, Kis Újság, Magyar Nemzet, Napi Magyarország, Népszabadság, Őnagysága, Party, Pesti Műsor, Popcorn, Reformátusok Lapja, Szabad Föld, tvr-hét, Üzleti7, Wanted, Zenész Magazin, Z-magazin, Zsarumagazin.

Más megrendelőink

Aeдея Studio Fotografico, Parma, Italy; Alexander, Stefan, California Models; Apel Bt.; Atlantic News Service, Hungary; Casting Agency, Paris; Delmas, Frederic, Advertising, Art, Fashion - Paris; Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány; Magyar Kultúra Alapítvány; Budapest Főváros XII. kerület Önkormányzata, Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzata; Mafilm-Profilm Kft.; Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége; Oláh Nyomda és Kiadó; a Mexikói Köztársaság Nagykövetsége; Tiszalúc nagyközség Önkormányzata; TIMP Kft.; Trend-Print Stúdió.

Rólunk jelent meg

Magyar Nemzet, 2002. február 21. (14. oldal)

Fényképek Pekingtől Washingtonig

Napkelettől napnyugatig címmel fotókiállítás nyílt Zétényi Zoltán alkotásaiból tegnap a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumban.

Zétényi Zoltán írásai és fotói már több napilapban, hetilapban és magazinban megjelentek. Kiállításain elsősorban rockzenei és külföldön készített fotográfiái voltak láthatók. Az első egyéni tárlata 1986-ban volt, ekkor 1980 és 1985 közötti könnyűzenei fotográfiáit ismerhették meg az érdeklődők Az antwerpeni Diamond Awards fesztiválon többször is díjra jelölték fotóit. Az elkövetkezendő években többek közt Más-fotók – alternatív rockzenei felvételek, Kisemberek a nagyvilágban, valamint Keleti istenek, keleti emberek címmel állította ki munkáit. Napkelettől napnyugatig címmel a mostani kiállításon az elmúlt közel egy évtized alatt külföldön készült fotóiból válogatott az alkotó. A fényképeken az országra, városra jellemző és utaló szimbólumok, tárgyak, épületek jelennek meg, de az előtérben mindig az ember áll. A hétköznapi pillanata tűnik fel: szerzetesek Bangkokból, papnövendékek Pekingből, megcsörrenő telefonra váró taxis Indiából, a forgalommal mit sem törődő, útszélén üdögélő kisiú Fokvárosból, a vietnami veteránok emlékművét tisztító amerikai munkás Washingtonból, pálcikaárus egy szingapúri piacról. Az arcokon, a világ különböző táján élő emberek arcain a hétköznapi nehézségeivel való küzdelem bújjik meg a ráncok közt, de emellett ott rejtőzik a remény is, a bizakodás a holnapban. A kiállítás március elsejéig tekinthető meg.

Nedbál Miklós

Demokrata, 2000. február 10. (4.sz.)

Fotók - Keletről

A multikulturalitás „gőzhengere” menetelése közben mindig és folyamatosan kíváncsiak vagyunk arra, miként őrzik különböző kultúrák, nemzetek identitásukat, amely persze arra is rávezet minket, hogy miért. A Távol-Kelet európai számára misztikummal teli világában igen erős a vallás szerepe, ma is érezhető az életmódra, életvitelre való intenzív hatása. Zétényi Zoltán az elmúlt három évben készített fényképein keresztül e világba enged bepillantást a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Dagály utcai részlegében rendezett kiállításán. A közel harminc felvételen, amelyek Bangkok-ban, Hongkong-ban, Saigon-ban és Pekingben készültek, kitapinthatjuk régi és új találkozásait, a történelem és a ma viszonyát, de elsősorban a történelmire figyelve. Zétényit nem érdeklik a felhőkarcolók, a hömpölygő autóáradatok (egy ilyen felvételt sem látunk), annál inkább ereszkedik fényképezőgépével a vallás és a valóság emberi viszonylatait feldolgozó események és látványok „mélységeibe”. A bangkok-i élénk narancsszínű ruhákban imádkozó papok fotóin szinte halljuk az ima mormogását, a saigoni ősi kínai templombelső félhomályában, fény-árnyékaiban érezzük annak illatát. Zétényi igen jószemű, jól komponáló, nagyfigyelmű fotós, aki képeivel közelebb hoz hozzánk ezer kilométerekre fekvő kultúrákat. Ebben biztos szerepe van annak, hogy a képek készítője tulajdonképpen nem hivatásos fényképészként, hanem hivatásos értelmiségiként közelít témáihoz. A mérnök, pszichológus végzettségű, az újságírásban, szerkesztésben, tollforgatásban nagy tapasztalatokat szerzett fotós bebizonyítja: van arra is példa, hogy valaki a verbális, az írott kultúrában és a vizuális kultúrában is képes színvonalas teljesítmény felmutatására. Ha fel is tesszük a kérdést: riporter, művészi, fényképészi teljesítményt látunk-e,

a válasz az: egy „száguldó értelmiségi” osztja meg velünk élményeit, mégpedig egyéni látásmóddal, távol a közhelyektől. Zétényi mindezzel együtt jó technikai érzékkel is rendelkezik. Jól használja a természetes fény és műfény körülményeit, pontosan tudja, mikor kell közel hozni a távolban lévő látványt teleobjektívével, szép portréi is láthatók, melyek mindig összekapcsolódnak képe mondanivalójával. Mindezzel együtt a kiállítás összhatását emeli a képek elegáns tálalása, a paszpartúrázás igényessége, a rendezés következetes építkezése. Zétényi Zoltán emelkedetten, empátiával és érzékenyen láttatja élményeit. „Keleti istenek, keleti emberek”. Ez volt a kiállítás címe. S mindezt közelebb hozta hozzánk.

Feledy Balázs

FOTOVIDEO 2000. október (10. sz.)

Mexikótól Szingapúrig

Interjú Zétényi Zoltánnal

Zétényi Zoltán azon kevés szerencsés közé tartozik, aki elmondhatja magáról, hogy bebarangolta a fél világot. Jelenleg újságíróként dolgozik, eredetileg erdőmérnök és pszichológus. Járt már Mexikóban, Dél-Afrikában, Vietnámban, Thaiföldön, Kínában, és itt még a sornak nincs vége. Képeit nézegetve megismerhetjük és élvezhetjük ezeknek a - tőlünk annyira különböző - kultúráknak a mindennapjait.

- Hogy készülsz fel egy útra?

- Ezeket az utakat mindig nagyon alaposan megszervezem, felveszem a kapcsolatot a magyar külképviseletekkel. Ha van magyar ismerősöm, aki az illető országban él, őt is megkeresem, hogy ne csak a műemlékeket nézzem meg, hanem az ott élő embereknek a hétköznapijaiba is bepillanthassak. Annyiban teszem ezeket az utakat "hivatalossá", hogy mindig csinálók interjúkat ottani diplomatákkal, az ott élő magyarokkal, akiket kifaggatok Magyarország és az illető ország közötti politikai-gazdasági kapcsolatokról. Természetesen ezeket a cikkeket a fotóimmal illusztrálom. Egy utazás alkalmával kb. 30 tegercs filmet fotózok el.

- Mennyi időt szoktál egy országban eltölteni?

- Teljesen változó, egy hetet vagy akár egy hónapot. Minden a pénztől és az időtől függ.

- Hogy döntöd el, hogy hova utazol? Vannak olyan kedvenc helyek, ahova visszajársz, vagy ehhez túl sok a felfedeznivaló?

- A Távol-Keletre visszajárok. Voltam Szingapúrban, aminek a nagy részét kínaiak lakják, de sok az indiai és maláj is. Aztán jártam Hongkongban is, ami ugye eredeti kínai hely, éppen a Kínához való visszatérésük (ők így mondják) utáni napokban. A nagy Kínában is voltam, Pekingben és környékén, nem beszélve Vietnámról. A Távol-Kelet iránt megmagyarázhatatlanul vonzódok, talán a nehezen megismerhetősége és a titokzatossága miatt. Különös az a kommunikációs szakadék, ami a keleti nyelvek, illetve írásjelek és az európai kultúra között van.

- Hogy tudod külföldön ezeket a kommunikációs problémákat megoldani?

- Ahol van angolul tudó közvetítő, ott nincs gond, de például Pekingben csak a legnagyobb utcanevek voltak angolul kiírva. A térkép alapján nem tudtunk eligazodni, így körbe-körbe jártunk a szálloda körül, míg végül egészen besötétedett. Akkor még nem tudtuk, milyen a közbiztonság, aztán mikor már kezdtük feladni, bementünk egy másik szállodába, ahol szerencsére tudtak angolul, így kiderült, hogy csak pár száz méterre vagyunk a saját szállónktól. Itt az utca embere nem beszél angolul, szemben Szingapúrral, ahol az angol a közvetítő nyelv a nemzeti közösségek között. Szingapúrban a kínaiak a saját identitásukat megőrzendő, kiírják transzparenszre, hogy a mandarin nem csak egy nyelv, hanem egy

kultúra is.

- Ha már a különböző kultúrákról beszélünk, mesélj arról az indiai ünnepről, amiről nagyon egzotikus hangulatú képeket is készítettél!

- A Jeepavali, a fény ünnepe a mi tavasz-ünnepünkhöz hasonlítható, hónapokon keresztül böjttel készülnek rá, csak szigorúan előírt vegetáriánus étrenden élnek azok, akik részt akarnak venni a tűzön járáson. Ilyenkor a félmeztelenre vetkőzött férfiak hosszú sorokban állnak a templom előtt, ahonnan elterelik a forgalmat. Körülbelül déltájban meggyújtják az előző nap odahordott fahasábokat. Ekkor már örületes a tömeg van. A nők, akiknek még a lábuk is fel van ékszerezve, külön karzaton ülnek. Amikor a máglya elégett, pálmalevelekkel elsimítják a megmaradt parazsat és az első ember virágfüzérrel a nyakán nekivág, gyakorlatilag átfut a parázson. Üdviválgással kísérik a társai, akik ebben a szertartásban részt vesznek. Előtte - hogy a rossz szellemeket kiűzzék belőlük - megkorbácsolják őket, ami inkább jelképes, mint véres. Egyébként jómagam is kipróbáltam a tűzön járást, de Magyarországon. Az ünnep alatt meghívott minket egy indiai család vacsorára, mi kaptunk evőeszközt, tányért, ők viszont kézzel ettek, zöld papírról, ami a ma már nem használatos levelet helyettesíti. A gyerekek a földön ülve esznek, és a nagyobbacska gyerekeket is kézzel etetik. Indiában nagyon furcsa benyomásokat szereztem, nagyon ellentétes világ. Egyrészt mérhetetlen gazdagság és csúcstechnológia, másrészt pedig döbbenetes szegénység és nyomor, rengeteg hajléktalan, lesóványodott, rongyokban járó ember.

- Indiában láttad a legsúlyosabb helyzetet ilyen szempontból?

- Igen. Nagyon nyomasztóan hat, hogy reggelente a járdán és a két utat elválasztó járdaszigeten végig fekszenek a hajléktalanok. A felüljárók vagy hidak alá hordott téglákból alakítanak ki maguknak lakhelyet. Ugyanakkor csodálatra méltó az a türelem, nyugalom és kimozdíthatatlanság, ami a vallásukból, életszemléletükből ered, és amiről példát vehetnének az európai és észak-amerikai emberek.

- Mennyire tudtál betekintést nyerni a kasztrendszerbe?

- A kasztrendszer működik. India lakosságának kb. egyharmada nagyon gazdag, a másik harmad átlagosan él, a maradék nyomorog. Egy magyar ismerősöm Mauritius-szigetén ment férjhez egy indiai származású orvoshoz, de ez a házasság nem működött, mivel a férfi családja nem fogadta be az asszonyt. Olyannyira nem, hogy új feleséget kerestek a férjnek, mire a hölgy haza is költözött, a gyerekével együtt. Most megint együtt élnek, mivel a férfi visszahívta őket. Egyébként Mauritius egy lakatlan korall-sziget volt, amit először a franciák, majd utánuk az angolok vettek gyámság alá, most főleg indiaiak lakják.

- Mexikóban is jártál...

- Pueblában sokat kattintgattam a gépet, mert rengeteg katolikus templom van. A latin-amerikai népek nagyon vallásosak. Régi indián szertartás az alapja a "repülő emberek" mutatványának. Egy kb. 30 méter magas póznára másznak fel ezek a vállalkozó kedvű urak, derekukra kötve egy kötéllel, ahonnan szép lassan saját súlyuknál fogva fejjel lefelé lecsavarodnak, egészen a földre. Vasárnaponként Mexikóváros egyik hatalmas parkjába piknikelnek a munkáscsaládok, jó nagy szemetet hagyva maguk után. Az embereknek nagyon jellegzetesek a vonásaik, mivel indián leszármazottak. Láttam szomorú jeleneteket is, az egyik legforgalmasabb sugárúton, a közlekedési lámpa piros jelzésénél egy 6 év körüli kislány úgy próbált pénzhez jutni, hogy a megálló kocsik ablakait lemosta, lábujjhegyen állva, hiszen alig érte fel a szélvédőket. Sao Paulóban pedig lépten-nyomon drogos fiatalokba botlik az ember, szó szerint, hiszen a földön fekszenek.

- Máshol is láttál kábítószereseket?

- Indiában nem, Szingapúrban pedig már a repülőtéren egy óriási tábla fogadja az utasokat, miszerint a kábítószerrel való visszaélést és terjesztést halálbüntetéssel sújtják.

- Milyen pillanatokot kaptál el Dél-Afrikában?

- Dél-Afrikában egy tengerparti városnak, Durbannak a sétányán északabbról érkező feketék árulják a kézműipari portékáikat, dobokat, szobrokat, faragványokat. Ők addig ott élnek az utcán, míg nem sikerül minden magukkal hozott árut eladniuk. Ezek családi vállalkozások, sok a gyerek, ők is dolgoznak, például táncolnak a járókelőknek, az édesanyjuk pedig adja hozzá dobbal az ütemet. Mexikóvároshoz hasonlóan sajnos itt is talákoztunk autók között kéregető gyerekekkel. Fokvárosban sétáltunk, amikor egy kedves ismeretlen megállt mellettünk és hazavitt, mondván, hogy ezen a környéken nem tanácsos este sétálni, mivel előszeretettel fosztják ki a csavargók az erre tévedt turistákat. Durbanban lefényképeztem egy babát, aki egy bolt előtt feküdt bepólyálva, az anyját nem láttuk...

- Vietnám...

- Amíg a délkelet-ázsiai kapitalista országokban rengeteg autó van, addig Saigonban csak elvétve látni. A motorosok viszont tízezzrel hömpölyögnek az utakon, és zseniális módon soha nem karamboloznak. A Saigon folyó egyik partján - ebben a rohamosan fejlődő városban - egymás után nőnek ki az irodaházak és felhőkarcolók, a másik oldalon pedig megint csak a nyomorult sorsú emberekkel talákoztunk. A hosszú nyugati befolyás nyomán a kereszténység is gyökeret vert, gyönyörű templomaik vannak. Az egész Kelet arról nevezetes, hogy az utcán zajlik az élet, ott dolgoznak, ott van a műhelyük. Saigonban láttunk utcai pedikűröst, Dél-Afrikában, Johannesburgban és Indiában pedig utcán működő fodrászt sikerült lencsevégre kapni.

- Mennyire van "más" érzésed, amikor tőlünk annyira idegen kultúrával találkozol?

- Én mindig igyekszem otthon érezni magam és belemerülni az ottani életbe. Nem tartom a távolságot, mondván, én egy európai, civilizált keresztény vagyok.

- Mikor vettél először fényképezőgépet a kezvedbe?

- Gyerekkorom óta fotózom, nem tanultam szakmai alapossággal a fotózást, először egy Altissa Box gépem volt, aztán vettem egy Verramaticot, és 20 éve a Canon-nál kötöttem ki. Az első Canon gépem egy FTB 1-es volt, aztán átálltam az AE1-esre. Két vázam van hozzá, a 28-as nagylátószögűtől a 100-200-as zoomig van néhány objektívem, és most egy EOS 5-ös masinán tanulok fotózni, mert ez a gép annyi mindent tud, hogy ezt már tanulni kell. Utazásaim során általában két vázat szoktam magammal vinni, egy nagylátószögű objektívet, egy 35-75-ös és egy 100-200-as zoomot. Az egyik gépbe 400-as, a másikba 100-as vagy 200-as filmet teszek.

- Milyen sikereket könyvelhettél el?

- A rockzenével függ össze az, hogy én komolyan elkezdtem fotózni, 1980-85 között szociálpszichológiai kutatásokat folytattam a rockzene és az ifjúság kapcsolatáról. Ekkor végigfotóztuk a koncerteket, amik közül sok újságokban is megjelent. Az első komolyabb sikert a '89-es Diamond Awards-fesztivál pályázatán értem el. Henry Rollinsről és punk bandájáról, a Rollins Band-ről készítettem fotókat, és az egyik fotóm jelölt lett az első díjra. Az együttes aztán a '94-ben megjelent lemezük borítójára fel is tette az egyik képeimet. Lemezborítóra csináltam még fotókat a Pa-dö-dönek és a Beatricének is. Rockfotókból volt az első kiállításom Miskolcon valamikor a '80-as években, és a PeCsa megnyitásakor is kiállították a képeimet. Az egyik pesti kiállítás a "kedvenc" témáról, a szerencsétlen sorsú emberekről szólt, idén pedig "Keleti istenek, keleti emberek" címmel a távol-keleti vallási hangulatot akartam megragadni.

Lugosi Ágnes

MAGYAR VIDÉK, 2000/8.

Mexikói évszázadok és pillanatok

Szeptember közepén nyitotta meg Jorge Chen, Mexikó nagykövete és Dippold Pál írókollégánk, Zétényi Zoltán fotókiállítását a Budapesti Városvédő Egyesületben. A modernség, az elmaradottság és a hagyományok tisztelete, a fény és az árnyék egyaránt jellemzik a függetlenségét 190 évvel ezelőtt megszerzett országot. A fotók jól érzékeltetik az évszázados küzdelmet a természeti erővel, a hódítókkal, az országba ma is be-beavatkozó nagytőkével. A mexikóiak vidám emberek, szeretnek élni, nevetni - látszik az arcokon -, akárcsak mi magyarok.

-ZST-

Magyar Demokrata, 2000/44.

A hagyományok földje

Nemrégiben állította ki Zétényi Zoltán újságíró Mexikóban készült fotóit. Vele beszélgettünk erről a varázslatos országról, lakóiról és hagyományairól.

- Régóta vágyott Mexikóba?

- Igen, és végül 1995-ben jutottam ki egy hónapra, ami nagyon kevés egy ország megismerésére. Azonnal megragadott a hangulata. Amikor egy étteremben leülsz, rögtön odajönnek, hogy mariachit játszanak, a mi a magyar nótának felel meg. Például Veracruzban, egy nagy főtéri kávéházban tapasztaltam, hogy egyszerre három zenekar játszik, de nem zavarják egymást. Igaz, hogy a kávézó nagy, de azért az sok mindent elmond, hogy még három dudás is megfér egy csárdában. Maga Mexikóváros óriási, állítólag 25 millióan élnek benne, persze nagy a zsúfoltság, de ezzel együtt kedélyesen megvannak egymás mellett az emberek. Szóval, magával ragadó a hangulata. Ők is szeretik az erős ételeket, a csilit és a tequilát is, mint mi a pálinkát. Mélyen vallásosak, de a katolikus vallás náluk érdekes módon keveredik a hagyományok tiszteletével, az indián őseik kultuszával, ezért a külsőségeiben is más mint az európai vallás. Például a halottak napját is másként ünneplik. Nálunk kötelező a szomorkodás, náluk vidám ünnepek vannak. Feldíszítik a várost, óriási oltárokat építenek, ahova gyümölcsöket, virágokat visznek.

- Mennyire erős a hagyományok tisztelete?

- Annyira, hogy a hagyományok megőrzése nagy dilemmája Mexikónak is. Ha valaki integrálódik, óhatatlanul is kilép a hagyományok világából, nem lehet itt is meg ott is lenni. Legalábbis nehezen megoldható. Az indián falvakban sokan nem beszélnek spanyolul, 50 különböző nyelv van, így alig tudnak szót érteni a más nyelvcsoporthoz tartozókkal. Ez náluk körülbelül olyan súlyos kérdés, mint nálunk a cigányságé. Sok az írástudatlan is, nem tudnak tanulni, mert a gyerekek hamar dolgozni kezdenek, már tízévesen is, és az iskolát csak időtöltésnek tekintik. Nincs meg az emberekben a kellő motiváció.

- Hogyan próbálják megoldani ezt a kérdést?

- Nemrégiben beszélgettem Jorge Chen mexikói nagykövettel, aki elmondta, hogy az állam igyekszik kiépíteni az infrastruktúrát az indián falvakban, pénzt ad nekik, de rájuk bízta a döntést, hogy integrálódna-e a modern Mexikóba, megtanulják a spanyol nyelvet vagy inkább maradnak ebben a kicsit archaikus világban. Az egész világban nem találták még ki erre a

megoldást, és a baloldali propaganda nagyon termékeny talajra hullik. Vidéken őrzik a hagyományt, a városban pedig pénzzé teszik, a külföldiek ugyanis nagyon szeretik a az indián ruhákat, ékszereket és egyéb szuveníreket. Akiben viszont megvan a kellő motiváció, az a városba megy, ezért olyan zsúfoltak a városok.

- A fényképeim főleg embereket örökített meg...

- Igen, elsősorban az embereket szeretem megmutatni. Talán a pszichológus mivoltomból következik, hogy érzékenyebb vagyok az arcokra, a gesztusokra. Például nagyon szeretek gyerekeket fotózni, és ez hálás téma mert az érzelmeket rögtön megmozgatja. Figyelni kell a pillanatra, nyitottnak kell lenni az emberekre, akik megtöltik hangulattal és lélekkel Mexikót.
Fehérváry Krisztina

Mai Nap, 2000. január 26.

Szerzetesek mindennapjai

Fantasztikus világba csöppenhet, aki ellátogat a Keleti istenek, keleti emberek című kiállításra. Zétényi Zoltán újságíró fotóit Budapesten, a XIII. kerületi Dagály utca 9. alatti Szabó Ervin Könyvtár galériájában tekinthetik meg az érdeklődők. A fotókon bepillantunk a bangkoki buddhista szerzetesek és a pekingi taoista papnövendékek mindennapi életébe, és ízelítőt kaphatunk hongkongi és saigoni vallási kegyhelyek hangulatából. A kiállítás csütörtök kivételével mindennap 10-18 óra között tekinthető meg.

Mai Nap, 2000. szeptember 14.

Mexikói pillanatok

Százkilencven évvel ezelőtt, szeptember 16-án kongatta meg a harangot Hidalgo atya Mexikóban, és kezdetét vette az a függetlenségi harc, amely azután elvezetett a ma már 99 millió lakosú nemzet önállóságához. Zétényi Zoltán fotói a jubileumi kiállításon a mai Mexikót mutatják be az évezredek piramisoktól kezdve a modern fővárosig. Lencsevégre került a veracruzai Vénusz és a taxcói kőfaragó, valamint a „repülő emberek” lélegzetelállító mutatványa. A kiállítás a Budapesti Városvédő Egyesület VI., Eötvös u. 10. szám alatti helyiségeiben tekinthető meg hétköznapi délután 2-től 6-ig.

A Model Existence (Budapest Week)

BY CHRIS WINTERS

Sept 25. – Oct. 2. 1997.

Csilla Andrea Molnár left a message that asked more questions than it answered when she poisoned herself with 26 tablets of lidocaine on July 10, 1986. She was seventeen years old. Less than a year previously she won the Miss Magyarország beauty contest, becoming Hungary's first beauty queen in fifty years. Upon her victory, she embarked on a whirlwind life, but it wasn't for her. Still a high school student in Fonyód when she won her contest, she was condemned in the press because she represented glamour, riches and a western image instead of what was deemed appropriate: a hardworking socialist mother, setting an example for the masses by her commitment to the socialist state. Népszava newspaper (People's Word), on October 7, 1985 condemned her because her victory was on October 6, the anniversary of the deaths of the Martyrs of Arad, and the writer could help comparing the "inhumanely sour and kitschy" contest to the tragic slaughter of 1849. And yet, when she died less than a year later, the press found themselves blamed for her suicide. Clearly her sudden stardom was connected to it, but in addition she found „herself in an unregulated industry with no protection from manipulation. After signing an exclusive contract with Magyar Média, the state-owned enterprise went on to use her on tours and promotional gigs. She never saw any money from it, which enhanced her already troubled family life, especially with her father. When she took her own life in 1987, she was clearly looking for a way out, but it is still unknown if her suicide was intended as such or as an attention-getting attempt. For details, current talk-show journalist Sándor Friderikusz' Isten, óvd a királynőt! (God save the Queen!) is the essential source on Molnár's life and death.

They gaze sensually out from the glossy pages of fashion magazines, representing the pinnacle of beauty, style and class. They are the objects of adoration and the measure of all things beautiful and ideal. They are models: the pouting young things upon whom we paint our desires and dreams of the body perfect. The fantasies they evoke are created by an industry, consumed by the public, and dreamt by young women and men all over the world, Hungarians being no exception. The catwalks, the wealthy patrons with the lavish lifestyles, the jet-setting - all are part of the image of a model's life. But translating that day-dream into a career is a difficult task in Hungary. According to Bernadett Gáspár, co-owner of Image Studio and Talent Agency in Budapest, only about one in a thousand make it into the international professional modeling circuit. And for those that do make it, there's no guarantee that the modeling life will be all glorious. The rewards - money, fame, moving amongst the upper crust of society - are fabulous, but Hungarians remember darkly the case of Csilla Andrea Molnár, the Hungarian beauty queen who committed suicide in 1986 (see box). The allure of a life on the pedestal is strong, but it can be overwhelming.

Some believe that breaking into the international circuit is especially difficult for Hungarian models. "Hungarian girls aren't persistent enough," Gáspár notes. „They dream of going to Paris, and when they get there they can't handle it. They miss the family or their boyfriend." Plus, she added, Hungarian girls usually don't speak English, the industry's language. But others disagree, citing that 50% of the new, hot models are coming from Eastern Europe. Annamária Cseh is a classic example of a Hungarian who's made a big splash outside

Hungary, winning the Super Model of the Year contest in 1995. She currently works for the Image Models, the Hungarian representative for the Ford Modeling agency.

"We're a family," stated Eileen Ford, possibly the most influential personality in the modeling business.

"We try to give the young people that work for us a positive experience." Zoltán Zétényi owner of local ZZ Fotó & Média agency, draws on his training as a psychologist to explain: „For five out of 30 girls the experience helps build their personality.” But Pocsai explains, if a model "gets into it (modeling) because of her ego, because she wants to be seen, there's going to be a problem. But if it's a way of making money...that's fine."

For some, just getting in the door is traumatic. The "casting," an audition for modeling work, is the trial-by-fire for models. It the client - an ad company, fashion designer, magazine or publisher - to get individual, distinct from all the rest. The competition is fierce. "It's like a horse show," Kinga Kincses, 21 says. "They're always checking your hands and teeth, sizing you up." Anita Kun-Balogh, 18, agrees "The first time I went there I didn't know how uncomfortable it would be. You're always being compared to the others. You stand around all day in a 20-square-meter room, changing clothes, make-up and hair in front of every-one." And then, Kinga adds, it's "waiting, wait-ing, waiting."

The market determines who gets the jobs. Most agencies have a list of models they send out for specific jobs, depending on the job's requirements. Zétényi and Gáspár agree that the Hungarian market has yet to develop a certain aesthetic that is purely its own. "There is no strong image," Gáspár says. Rather, what sells in Hungary are "simple, middle-of-the-road, Hungarian people." Looking through Image's catalogue of local talent, one is reminded of American models from the '80s, like Heather Thomas: thin, but not waif-like, well-tanned and, of course, blonde.

On the other hand, foreign clients have specific ideas in mind. "Those who work here can't work abroad, and vice versa," Gáspár explains. "The Japanese market likes thin, baby-faced girls, while Paris wants a more 'classic' look with high cheekbones, large eyes and nose." Milan, on the other hand, is a market for "skinny women with more bust and more hips."

Annamária Cseh said that "natural" beauty is the latest look, a point that Alex Pocsai of New Image Models confirms and says is especially prevalent in Hungary. He keeps aesthetics in mind. "We represent natural beauty," he says. "We want to represent inner and outer beauty. She [a model] has to be bondable, trustworthy ...

Hungarian girls have the classic high cheekbones and eye structure that the market is looking for." Pocsai's job is to find those faces that will be the next rage and work with them to recreate Annamária's success.

Models sometimes choose to work without an agent's representation. Local agents vary in their policies toward freelancers. Pocsai and Gáspár require their models to sign exclusive contracts, whereas Zétényi allows his models to seek work elsewhere. "There's less work here in Hungary," he says. "Models can't afford to work for just one agent." Pocsai's responds that freelancers do so at their own risk. "The job of a manager is to protect the models' rights, to give them opportunities and advice." Since he focuses primarily on the international market, he's especially concerned about mismanagement: "I feel sorry for them [freelancers], because every day they get cheated." For example, he says Hungarian models might accept Ft 5,000 for a job that's worth half a million, not knowing they're being used. Yet foreign clients would rather contract with cheap freelancers than expensive international agencies, putting pressure on legitimate agencies to remain competitive and protect the models' long-term interests. Eileen

Ford notes that two of the men who started agencies at the same time she did with her husband Jerry, back

in the sixties, went to jail. "There are a lot of crooked people in the business, just like any other business," noted Jerry Ford.

Models who work abroad, if their client is respectable, tend to fare better than those who work solely in the domestic market, not just because the fees are higher, but because there's more work. In a fashion center like Paris, there may be an average of 8-10 castings per day. In Hungary, there may be two at most. Then there are slow periods, such as the summer, when some models go for weeks without any work.

While the benefits of modeling may, under the right conditions, mean lots of money, international fame and moving in high circles, only a few make it. Pocsai estimates that there are no more than two dozen Hungarian models who do this well, and another fifty who work at the survival level. Kinga has had her own brushes with fame, meeting Prince in 1993, but the modeling life has its drawbacks. "It's exhausting," she says. "You can't eat regularly, you don't sleep enough." She says money will determine if she continues modeling. "We'll see in a year," she says.

Zétényi also points out other problems. "Many girls have psychosomatic disorders. Many develop bad skin from the stress, for example." But for some, the problems are much more serious.

"Gaby," as she wishes to be known, dropped everything and went to Paris. She found work with an agency that supplied her with a shared apartment and a moderate amount of work. She spent her free time with other models, going out to the top Parisian clubs and discos. Some of them, especially girls from Romania, Lithuania and the Czech Republic, were looking for rich French boyfriends to support them, but Gaby couldn't get ahead. The agency took her rent money – already inflated three-fold to 3000 francs – out of her earnings, and if she didn't make 3000 francs a month (about Ft 95,000), she received nothing. "The worst was when I went for two days without eating," she says. "Paris is beautiful, but without money it's terrible." She eventually had her contract looked over by a public counsel, who advised her to leave the flat and drop the agency immediately because it was full of illegalities. She left the flat, but kept the agency, but then found they weren't giving her any work. After a year in Paris, she was back in Hungary with shot nerves and nearly anorexic. "The agency always told me not to eat, that I was too fat," she says. Having lost all appetite for the work, she says, "I would never tell anybody to go to Paris and be a model."

"Andrea" is another example, a would-be model who never got off the ground. She found a French agency in Budapest willing to represent her, and after paying for her photo book (Ft 25,000 for three rolls of film) found herself paying more and more for things she shouldn't have: Ft 2,000 for each photo sent to a client, Ft 3,000 for a make-up artist and hairstylist during a "normal" photo shoot. Andrea estimates that she spent Ft 50,000 and never saw any income. Pocsai's most important pieces of advice for models are: "Make sure you know who is going to represent you," and "if there's a problem, talk to your agent."

Agents don't deny that these problems exist, but Zétényi and Gáspár say they have never encountered them personally. There are drug problems, they say, but much more so in the West than in Hungary. Gaby said that some of the top models in Paris were known to have problems ("You could see it in their eyes," she says). Pocsai recalls one model whose Hungarian prescription medicine for a nervous condition was considered a controlled substance

in the United States, and the model was prone to anxiety attacks without the drug. But, Pocsai says, generally "they don't talk about it [drugs]," and as such he has to screen his models very carefully because Ford Models' name is on the line as well. He adds that he found out about this particular model's problem when she asked an American agent where she could fill her prescription, and subsequently when he lost the \$150,000 contract because of her. The Fords remember a famous model who had to be put into a rehab clinic while her father feigned apathy. "Heroin is an absolutely frightening drug that is becoming more and more common," Eileen Ford stated.

Pornography is another issue that inevitably touches on modeling. Pocsai's office gets "constant calls from porn movie producers," he says. "Every time I politely tell them we're not in that business." Zétényi had one model, who, during a slow period, was approached by a manager who also happened to manage Ciccolina, the famous Hungarian-Italian porn star. "The girl," says Zétényi, "is now a porn star in her own right."

The winners in the industry win big. Annamária Cseh "put Hungary on the map," says Pocsai, and is now the biggest Hungarian model in the business. But there are many more losers. Shrouding the industry is the memory of Csilla Andrea Molnár, reminding us that even the great may sometimes fall and bidding those to beware the glittering lifestyle.

Recorder.hu

Lévay Tamás: Zétényi Zoltán - A pillanat embere

http://recorder.blog.hu/2016/08/31/a_pillanat_embere_zetenyi_zoltan_fotorecorder_5_resz